

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

24

YASAMA YILI

3

İNSAN HAKLARINI İNCELEME KOMİSYONU

TUTANAK DERGİSİ

05 Aralık 2012 Çarşamba

İNSAN HAKLARINI İNCELEME KOMİSYONU

GÖRÜŞME TUTANAKLARI

5 Aralık 2012 Çarşamba

---0---

K O N U

Engelli Haklarıyla ilgili alt komisyon kurulması hakkındaki önerilerin görüşülmesi

Sayfa

1:10

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa</u>
BİRİNCİ OTURUM	1:10
Levent GÖK (Ankara)	1, 3:4, 9
Mehmet METİNER (Adıyaman)	2, 7
Mustafa Sezgin TANRIKULU (İstanbul)	2, 7
Refik ERYILMAZ (Hatay)	2
Abdurrahim AKDAĞ (Mardin)	3
Ertuğrul KÜRKCÜ (Mersin)	4, 9, 10
Yusuf HALAÇOĞLU (Kayseri)	4:5, 8, 9, 10
Nevzat PAKDİL (Kahramanmaraş)	5
Mahmut TANAL (İstanbul)	5:6, 9
Hamza DAĞ (İzmir)	6, 9
İhsan ŞENER (Ordu)	6, 8:9
Mehmet Naci BOSTANCI (Amasya)	6:7
Ülker GÜZEL (Ankara)	7:8

Açılma Saati: 11.04

Kapanma Saati: 12.00

BİRİNCİ OTURUM

5 Aralık 2012 Çarşamba

Açılma Saati: 11.04

BAŞKAN: Ayhan Sefer ÜSTÜN (Sakarya)

BAŞKAN VEKİLİ: Mustafa Sezgin TANRIKULU (İstanbul)

SÖZCÜ: Yalçın AKDOĞAN (Ankara)

KÂTİP: Yusuf HALAÇOĞLU (Kayseri)

0

BAŞKAN – Saygıdeğer milletvekillerimiz, değerli basın mensupları; 24'üncü Dönem Üçüncü Yasama Yılı, 17'nci toplantımızı açıyorum.

Toplantı yeter sayımız vardır.

Bugün gündemde **engelli haklarıyla ilgili bir alt komisyon kurulması hakkındaki önerilerin görüşülmesi** hususunu görüşeceğiz.

Gündeme geçmeden önce yine gündeme ilave madde eklenmesiyle alakalı öneriler vardır. İki de benzer öneriler. Birisi, Adıyaman Milletvekilimiz Sayın Mehmet Metiner'in; diğeri de, İstanbul Milletvekilimiz Sayın Sezgin Tanrikulu'nun. Bu iki önerge Tunceli ili Hozat ilçesindeki fişleme olaylarına ilişkin bir alt komisyonun kurulmasına yönelik önerilerdir.

Bir de, Sayın Levent Gök'ün, yine Emniyet Genel Müdürlüğünde polis intiharlarının araştırılmasına yönelik bir alt komisyonun kurulmasına ilişkin önergesi.

Geçtiğimiz hafta ben Sezgin Bey'e de söylemiştim, "Bunu bir dahaki haftaya değerlendirelim ve hep birlikte bir alt komisyon kurulmasını kararlaştıralım." diye. Şimdiki duruma göre, bu toplantıda zaten engelliler haklarıyla ilgili bir tane alt komisyon kuracağız gözüküyor, tabii bu komisyonumuzun kararına bağlı.

Bir de, ayrıca, yine, hem Cumhuriyet Halk Partisinin hem de AK PARTİ'nin ortak önergesi olduğuna göre, komisyonumuzun takdirine bağlı olarak bu da kurulacak gibi gözüküyor. Dolayısıyla Levent Bey, bunu siz eğer "Gündeme alın." diye ısrar ederseniz bunu oylatacağım yani ikisini de ayrı ayrı oylatacağım.

LEVENT GÖK (Ankara) – Bir dahaki toplantıya mı?

BAŞKAN – Yani bir dahakine bırakalım diyorum çünkü zaten iki alt komisyon şu anda kuracağız. Yürümekte olan alt komisyonlarımız var ama diğer alt komisyonlar bitmek üzere yani onlar raporlarını sunmak üzereler artık. Sunduktan sonra yeni den sizin önergenizi değerlendirebiliriz.

O bakımdan, isterseniz önergenizi oylamak üzere işleme alalım, isterseniz size geri iade edeyim, sonraki gün ve haftalarda bunu değerlendirelim.

LEVENT GÖK (Ankara) – Yok, şöyle yapalım Sayın Başkan: Ben, komisyonun tabii çalışmalarında bir sıkıntı olsun istemem. Geçtiğimiz haftalarda dinlediğimiz asker haklarıyla ilgili görüşmelerde emniyette intihar olaylarının yüksek oranlara ulaşması üzerine ben de emniyette kendi çapımda bir araştırma yaptım. Orada da ciddi rakamlara ulaştım. Yani bunları da bir kamuoyunun bilgisine sunmak, ilgililerin dikkatini çekmek açısından bu öneriyi de getirdim. Yani isterseniz siz bunu bir dahaki toplantıda birleştirerek askerlerle ya da ayrı ayrı nasıl uygun görürseniz öyle yapın. Yani ben gündeme alınmış bir önerge de reddedilmesin yani kamuoyuna öyle yansır da o sıkıntı olur. İsterseniz bir dahaki toplantıda değerlendirebilirsiniz bunu.

BAŞKAN – Yani önümüzdeki toplantılarda bunu bu şekilde değerlendirelim.

Bu da bu şekilde gündeme gelmiş oldu.

LEVENT GÖK (Ankara) – Peki. Ben bu şekilde komisyonun gündemine taşımış oldum. Bunu ben takdirinize sunuyorum. Bunu önümüzdeki günlerde değerlendirelim.

BAŞKAN – O zaman, gündeme geçmeden önce, Sayın Sezgin Tanrikulu ile Sayın Mehmet Metiner'in önergelerinin gündeme alınma hususlarını oylarınıza sunacağım ama lehte, aleyhte söz istiyorsanız...

Sayın Metiner, birkaç cümleyle isterseniz...

MEHMET METİNER (Adıyaman) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Gerçekten Tunceli'nin Hozat ilçesindeki iddialar çok vahim boyutlarda. Sezgin Bey de zaten dilekçesinde örnekleriyle değinmiş. Bu konunun ivedilikle, vakit kaybetmeden incelenmesi gerektiğine inanıyorum çünkü Tunceli hassas bir ilimiz. Cumhuriyet döneminin en mağdur illerinden biri. Halkı katliamdan geçirilmiş bir ilimiz. Dolayısıyla devlete karşı, devletin kurumlarına karşı, özellikle de güvenlik kuvvetlerine karşı her zaman için teyakkuzda olan, kuşkuları olan, endişeleri olan bir ilimiz ve orada vatandaşlarımızın, çok ileri yaşlarda olan vatandaşlarımızdan tutunuz da belediye başkanlarımıza, gençlerimize yönelik özel hayatın en ayrıntılarına varıncaya kadar birtakım fişlemelerin yapıldığı... Tabii, biz AK PARTİ Hükümeti olarak bu fişlemeci mantığı asla kabul etmiyoruz, bunu tarihe gömmek gerektiğine inanıyoruz. Ama 2008'den önce yapıldığı varsayılan, günümüze kadar da devam edilen iddialardan bahsediyoruz. Bir kaymakamın bizzat talimatıyla yapıldığı söylenen bir fişleme olayı ciddi insan hakları ihlalidir. Evet, şu an İçişleri Bakanlığımız olayı soruşturmak üzere müfettişler göndermiş bulunuyor. Doğrudur, Hozat Cumhuriyet Başsavcılığımız olayı soruşturuyorlar ama gönderilen müfettişlerden birinin kimliğiyle ilgili de iddialar var. Dediğim gibi, Dersim halkı gerçekten politik bilinci yüksek ve duyarlı bir halk. Benim de yakından bildiğim bir yer, zaman zaman vakit bulduğumda da gittiğim bir il. Dolayısıyla o müfettişle de ilgili birtakım iddialar var -doğru, yanlış- ve dolayısıyla bu iddialar halk nezdinde birtakım kuşkuları, endişeleri beraberinde getiriyor. İntihar eden Hozat Emniyet Amiriyile ilgili iddialar var yakın çevresinden kaynaklanan. Ben bu süre içerisinde biraz da oradaki dostlarımdan soruşturdum yani intihar değil, olayı örtbas etme girişiminin bir parçası olarak vesaire vesaire. Dolayısıyla bir insan hakkı ihlaliyle karşı karşıyayız. AK PARTİ Hükümetimizin sonlandırdığı bir politikanın yeniden canlandırıldığı iddiası bile kabul edilemez.

Biz de AK PARTİ Grubu olarak bu iddiaların üstüne gitmeyi, olayın bütün çıplaklığıyla ortaya çıkarılması gerektiğine inanıyoruz. Bu yüzden bir alt komisyon kurulması önerimiz var.

Saygılarımla arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sezgin Bey, buyurun.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Sayın Başkan, ben geçen hafta yazılı başvuruda bulunmuştum. Başvurudaki görüşlerimi tekrarlıyorum. Yani gerçekten Hozat'ta infial yaratan ciddi iddialar ortaya atılmıştır ve ondan sonra da çok hazine bir ölüm olayı meydana gelmiştir. Yani fişleme yakın tarihimizin de çok önemli bir vakası. Hâlen bu fişlerin bir yerlerde durduğunu da biliyoruz, 12 Eylül darbesinden sonraki fişlerin bir yerde durduğunu biliyoruz. Daha sonra 28 Şubatta, 27 Nisanda benzer fişlemelerin de yapıldığını biliyoruz. Ancak yakın zamanda hâlen bu alışkanlıkların kamu kurumlarında devam ediyor olması da vahim bir durum.

O nedenle, İnsan Hakları Komisyonumuzun Hozat'ta, hem bu fişleme olayını hem de ardındaki olayları ve sonra gelişen olayların araştırılması gerektiği görüşüyle bunu sundum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Şimdi, değerli komisyon üyeleri...

REFİK ERYILMAZ (Hatay) – Başkanım, özür diliyorum, gündeme girmeden önce bir şey hatırlatmak istiyorum eğer izin vererseniz. Aylar öncesinden bir talepte bulunmuştuk Hatay kapalı ve açık cezaevlerinde yoğun şikâyetlerin, insan hakları ihlallerinin olduğu yönünde şikâyetler geldi. Biz, bunu yazılı olarak sizlere ilettik fakat aradan uzun bir zaman geçmesine rağmen bununla ilgili herhangi bir işlem yapılmadı ve özellikle bu son dönemlerde açık cezaevinde bu tür şikâyetlerin, keyfi uygulamaların arttığı yönünde şikâyetler var. Bu talebin tekrar gündeme alınıp bununla ilgili işlem yapılmasını rica edeceğim.

BAŞKAN – O tür talepler sıkça geliyor zaten yani cezaevleriyle ilgili. Fakat cezaevleriyle ilgili bir alt komisyonumuz olduğundan dolayı bu tür talepleri alt komisyona gönderiyoruz ki onlar bir çalışma takvimi yapsınlar diye. Arkadaşlarımızın bir takvimi var. Benim bildiğim kadarıyla yakın bir zamanda İzmir'e gitmek istiyorlar yani ben istişarelerinden onu anlıyorum ama Hatay'a da gidebilirler. Yani onların o konuda elleri daha da kuvvetli komisyonunda yani karar almalarına da gerek yok, "Bugün gidiyoruz." Deseler, gidebilirler. Dolayısıyla o dilekçeyi biz alt komisyona gönderdik işlem yapsınlar diye ama işte Meclisin gündemi, yoğunluğu, arkadaşlarımızın kendi siyasi çalışmaları vesaire dolayısıyla bunları bir sıraya koymakta biraz güçlük çekiyorlar. Ama yine özel olarak hatırlatmış olalım arkadaşlarımıza, bu şekilde bir gündemlerine alsınlar.

Şimdi, değerli milletvekillerimiz, Tunceli ili Hozat ilçesinde fişleme iddialarını incelemek üzere bir alt komisyon kurulması önergesinin gündeme alınması hususunda görüşlerinizi alacağım: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir ve gündemimiz bu şekilde üç madde olarak teşekkül etmiştir.

Değerli arkadaşlar, şimdi 2'nci maddeye geçiyoruz, engelli haklarıyla ilgili alt komisyon kurulmasıyla alakalı önergeyi görüşeceğiz.

İçinde bulunduğumuz hafta Engelliler Haftası. Ben tüm engellilerimizin bu haftalarını tebrik ediyorum, günlerini tebrik ediyorum. Bu konuda herkesin bir şeyler yapmakta olduğunu da memnuniyetle görüyoruz. Yani siyasiler, sivil toplum örgütleri, kamu kurumları, herkes işin içerisine girmiş, hâlâ bir seferberlik hâlinde çalışmayı yürütüyorlar. Bizi de İnsan Hakları Komisyonu olarak bu çalışmalara bir katkı sunmak amacıyla böylesi bir gündem maddesi oluşturduk. Zaten daha önceki yıllarda, gerek Anayasa'mızda gerekse de kanunlarda yapılan değişikliklerle kanunlarda engelli vatandaşlarımıza önemli derecede haklar tanınmıştı. Bunlar yeterli mi? Yeterli olmadığı kanaatindeyiz. Hem bu hakların yeniden geliştirilmesi hem de bu hakların arazide, sahada tatbiki konusunda birtakım sıkıntılar varsa bu hususların araştırılması, incelenmesi, bir rapor hazırlanması yönünde arkadaşlarımızın teklifleri oldu. Bugün bunu görüşeceğiz.

Ben öncelikle teklif sahiplerine, önerge sahiplerine söz vereceğim.

Sayın Abdurrahim Akdağ...

ABDURRAHİM AKDAĞ (Mardin) – Sayın Başkanım, değerli arkadaşlar; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

İnsan Hakları Komisyonunun üyesiyim, aynı zamanda da bir engelli arkadaşınızım. Malumunuz olduğu üzere, engellilerin bir kısmı benim gibi doğuştan olabildiği gibi bir kısmı da sonra bir kaza veya başka bir nedenle özürülü durumuna düşmek gibi bir durum, bir gerçeklikle karşı karşıyayız. Bu konu uluslararası sözleşmelerde, Birleşmiş Milletler dâhil, ilgi alanında, bu konuyla ilgili sözleşmesi var. Ulusal hukukumuzda da bu konuyla ilgili birtakım düzenlemeler var. En son 5378 sayılı Kanun 1/7/2005'te yürürlüğe girdi birtakım kanunlarda değişiklik yaparak. Özürülüler İdaresi ilga edildi, işleminden kaldırıldı. Onun yerine, Aile ve Sosyal Politikalar bünyesinde bir genel müdürlük oluşturuldu. İlgi alanında olan rakam ciddi bir rakam, yüzde 12,29, Bakanlığımızın resmî kayıtlarından temin ettim. Ortopedik, görme, işitme, dil ve konuşma, zihinsel engellilerin oranı 2,58, süregelen hastalıklarda ise yüzde 9,70 oranında bir meblağ var. Bir engellinin de sosyal bir varlık olduğu, duygularının, düşüncelerinin, hislerinin, hayatı kaliteli yaşama hakkının da olduğunu hepiniz teslim ediyorsunuz, inanıyorum. Fakat dezavantajlı bir grup olarak sosyal hayatın içerisinde olmak, üretken olmak, utanılır durumdan kurtulmak gibi bir gerçeklikle de karşı karşıya olduğumuzu biliyoruz.

Yapılan son düzenlemelerle yüksek miktarda evde bakım hizmetleri veriliyor. Kimine rehabilitasyon işlemlerinde tedavi çalışması devam ediyor. Pazartesi günü kendi ilimde hem Sakatlar Derneğini ziyaret ettim hem 3 tane rehabilitasyon merkezini ziyaret ettim. Bunu yaşıyor olmak, hayatınızın her alanında, her yerinde sizinle birlikte bir organınızı tam kullanamıyor olmak üstesinden zor gelinen bir durum ama memnuniyetle de şunu belirtiyim: Ailelerin mutluluğunu gördüm. Rehabilitasyon merkezlerindeki rehabilitasyon çalışmalarının bir kısmına da bizzat katıldım, yanlarında oturdum, minderlerine oturdum, uygulamasını bizzat gördüm. Aldığımız rakamlara göre şu anda rehabilitasyon için sıra bekleyen bir engelimiz yok. O insanlarımızın hayata katılabilmeleri, sosyalleşmeleri, mümkünse üretken hâle gelebilmeleri hususunda ciddi mesafeler katedilmiş ama gelin, görün ki bu konudaki iş talepleri, bazı alanlarda hizmete erişme noktasında hâlâ yapılabilecek şeyler olduğunu düşünüyorum, inanıyorum.

Bazı mesleklerde engelli olmadığına dair rapor isteme talepleri var. Bendeki kayıtlara göre hâkim ve savcılıkta bu gibi bir talep var. Engelli insanlarımızın daha medeni bir hayat yaşayabilmeleri, hak ihlalleri konusundaki taleplerinin değerlendirilebilmesi, bu konuda komisyonumuzun yapabileceği şeyler olduğuna olan inancımızdan dolayı böyle bir komisyonun kurulmasının gerekli olduğunu düşündük. Başkanımızla istişare ettik ve şu anda da huzurunuzda böyle bir komisyonun kurulması hususunda bir önerimizle geldik. Katkı yapacağınızdan dolayı, görüşlerinizden dolayı, desteğinizden dolayı şimdiden hepinize teşekkür ediyorum, sağ olun.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Buyurun.

LEVENT GÖK (Ankara) – Değerli arkadaşlarım, hepimizin ortak paydada birleşeceği bir komisyon olmasını düşündüğümüz bu komisyona biz de önerimizle katkı sağlamaya çalıştık. Engelli vatandaşlarımızın Türkiye'deki oranlarıyla ilgili yapılan en son araştırma bizim bilebildiğimiz kadarıyla 2002 tarihli bir araştırma, buna göre oranları verebiliyoruz. Yani bir on yıllık süreçte bu oranların artışı ya da azalışı konusunda başkaca bir resmî araştırmaya rastlayamadık henüz. Yani az önce arkadaşımızın da verdiği oranlar 2002 yılı istatistikleri.

Türkiye'deki tabii engellilerin sorunları gerçekten giderek artıyor. Özellikle 1 Temmuz 2013'te engellilere dönük engellerin kaldırılmasına dair kamu kurumlarının, belediyelerin yapması gereken hizmetlerin o tarihe kadar yetişeceğine olan inancım ne yazık ki tam değildir gördüğümüz manzaralar karşısında. Engelli yurttaşlarımız esasında engelleri kaldırıldığında onlar da normal insanlar gibi, hepimiz gibi, normal bütün uzuvları olan insanlar gibi hayatlarını sürdürme olanağına sahip kişiler ve büyük çabalar sarf ediyorlar.

Bir başka çok temel sorun da engelli yurttaşlarımıza karşı engelsiz yurttaşlarımızın bakış açısıdır. Bu önemli bir problemdir Türkiye'de. Önce engelsiz yurttaşların engelleri olan kafalarındaki engellerin kaldırılması gerekiyor. Yani onları bir toplumun bütünüyle sahiplenmesi, engelsizlerin her türlü olanaktan sahiplenmesi ve onların toplum içinde tam bir vatandaş gibi ağırlığıyla hissettirmek engelsiz yurttaşlara düşen büyük bir görev. Kafalardaki bu sorun da aşılabilmiş değildir. Pek çok engelli yurttaşımızın bu konudaki mağduriyetlerine de tanık oluyoruz ne yazık ki toplumumuzda. Bu da ayrı bir problem yani engelsizlerin de kafalarındaki o engellerin kaldırılmasının gerektiğine inanıyorum engellilere bakış açısı itibarıyla.

Tabii, sorunlar çok. İşte, komisyon da zaten bu amaçla kuruluyor ve kurulacak bu komisyonun -eğer arkadaşlarımız uygun gördüğü takdirde- yapacağı en büyük işlerden bir tanesi kamuoyu ilgisini bir kere bu noktaya çekmek, kamuoyunu bilinçlendirmek, engellilerin sahipsiz olmadığını sürekli dile getirerek engellilerin yararına dönük çabalara katkı sağlamak. Biz de bu komisyona bu açıdan katkı sağlanması gerektiğini düşünüyoruz. Komisyonun yapacağı etraflıca çalışmayla bundan sonraki süreçte engelli yurttaşlarımızın sorunlarının daha fazla dile getirilmesi, çözüm yollarının aranması ve özellikle 1 Temmuz 2013'te engelsizlerin tüm engellerinin kaldırılacağına dair olan o kamu kurum ve belediyelerdeki uygulamaları da denetlemek ve bir ölçüde de onlar üzerinde bir baskı oluşturmak amacıyla da bu komisyonun kurulması gerektiğini düşünüyoruz. Bu nedenle bu önergeyi verdik. Sanırım bütün arkadaşlarımız da aynı duygularla bu önergeyi destekleyecektir.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Ertuğrul Bey, önerge üzerinde konuşmak ister misiniz?

ERTUĞRUL KÜRKCÜ (Mersin) – İki kelime söyleyeyim.

Tabii ki bu komisyonun kurulmasını istiyoruz, burada da birlikte çalışacağız. Sadece şunu eklemek isterim. Zaten komisyon kurulduktan sonra daha kendine bir çerçeve çizecektir. Bu engelli haklarından söz ettiğimizde genel olarak iki şey anlaşılıyor: Birincisi, fiziki engelliler. En çok bununla ilgili görüyoruz ki bu da önemli. Ancak bunun yanı sıra ruhsal, psikolojik engellilerin de hiç görünmez olduklarını ve bunların bir türlü kucaklanamadığını hissediyoruz. Ben kişisel deneyimlerimden biliyorum, yakınarımdan. Örneğin, herhangi bir biçimde kapalı yer korkusu dolayısıyla taşıtlara binemeyen, burada panik geçiren insanların hiçbir yardım alamadıklarını, bu konuda hiçbir duyarlılık olmadığını, hâlden anlayan hiçbir kamu makamının bulunmadığını ben görüyorum ve bunlar bir iki deneyden çıkarttığım sonuçlar. Bunun ne kadar yaygın olduğunu, psikolojik travmaların ne kadar geniş olduğunu görürsek Türkiye'de fiziki engelliler kadar geniş bir alanı kapladığını da görebiliriz. Tabii, komisyon bunun içerisine nasıl girecek sınırlı zamanda ve sınırlı imkânlarla, bu da bahsi diğer ama şöyle bir şey yaparız diye ben düşünüyorum: Birincisi, gerçekten son zamanlarda yasalarda engelliler lehine oldukça fazla olumlu değişiklik oldu, bunu görmezlikten gelmek yerinde olmaz. Ancak bunların uygulanmadığını görüyor ve hissediyoruz yani haklar orada duruyor ama burada hiçbir icraat yok. Bir, bunları denetlemek. İkincisi de, hem kamuda hem özel sektörde hem eğitim alanında hem diğer rehabilitasyon ve spor, eğlence alanlarında hem de öbür taraftan karşılanmamış engelli talepleri varsa bunları ortaya çıkartmak ve dediğiniz gibi kamuoyunda bu konuda duyarlılık yaratmak.

Ben, kendi payıma bu çeşitli engelli kategorileri arasında ya da engellilik sebepleri arasında bir ayırım yapmadan, birini diğerinden öne almadan, bazılarını daha çok imtiyaz tanımadan, asker ya da sivil olmalarına bakarak, genç ya da yaşlı olmalarına bakarak bir ayırım yapmadan bütün engellilerin haklardan ve imkânlardan hem en çok hem de eşit derecede yararlanmalarını sağlayacak bir çalışma için bir uyarı ve denetleme görevini yapmak üzere bu komisyonun kurulmasına hepimiz katkıda bulunalım derim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Buyurun.

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Teşekkür ederim.

Arkadaşlarımızın söylediklerinin tümüne katılıyorum tabii ki. Gerçekten birçok yasa da çıkarılmış olmasına rağmen bazı eksikler olduğunu düşünüyoruz bu konuda. Mesela, engellilik yüzdeleriyle ilgili bir yeniden gözden geçirilmesi gerektiği kanısındayız bu konuda.

Ayrıca, alt komisyon tarafından daha geniş çaplı yani uygulanabilirlik konusunun iyice incelenmesi lazım çünkü bize gelen birtakım talepler bazı konularda uygulama hatalarının olduğunu gösteriyor, bazı eksikler olduğunu gösteriyor. İşte, yüzde 40'ın altında,

yüzde 40'larda bir engellilik olduğu takdirde buna karşılık başka birtakım uygulamalar söz konusu edilebiliyor. Bunların hepsinin gözden geçirilmesinde fayda var.

Sonuç olarak, hepimiz insanız ve insan ve insani değerlere önem veren geçmiş tarihimizden itibaren bir millet olduğumuz, bir kültüre sahip olduğumuz görülüyor. Yani bu çerçevede içerisinde gerekenin en iyi şekilde yapılması gerektiğini düşünüyorum. Dolayısıyla bütün zaten siyasi partilerin aynı düşüncede oldukları ve olumlu şekilde birlikte hareket edeceklerini de düşünüyorum.

Hepinize saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Biz teşekkür ederiz Hocam, sağ olun.

Sayın Nevzat Pakdil...

NEVZAT PAKDİL (Kahramanmaraş) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Öncelikle, önerleriyle böyle bir komisyonun teşkiline destek veren arkadaşlarımıza canı gönülden teşekkür ediyorum. Hakikaten bütün insanlık için çok önemli bir husus ve bunların toplum gündeminde gerektiği şekilde, uygun ortam içerisinde yer alması gerekiyor. Biraz önce Levent Bey'in bahsettiği... Yani sağlıklı olan insanların bu engelli insanlara karşı olan bakış açılarında belki bir değişiklik gerekiyor. Geçmişte, mesela çocukları engelli olan bir kısım mülki amirler falan biliyorum, onların olduğu bölgelerde, valilik yaptığı yerlerde bu konularla ilgili olarak çok güzel adımlar attıkları, bu konuları teşvik ettikleri... Hatta şu anda, bildiğim kadarıyla Eskişehir Belediye Başkanının da -eski Rektör- bu konuyla ilgili olarak çok güzel çalışmaları var çünkü acıyı çeken insan bu konuyu çok daha iyi biliyor yani evinde, yakınında veya sürekli olarak bunları görüp hisseden bir insanın olaylara bakış tarzı çok değişiyor. Biraz önce Arkadaşımız bahsetti, bunların bir kısmı doğuştan gelen engeller, bir kısmı ise sonradan ortaya çıkmış trafik kazaları, benzeri bir şekildeki olaylar, düşmeler kalkmalar, bazen bu çatışmalar falan neticesinde.

O bakımdan, bu insanların, engelli kardeşlerimizin istihdamı konusunda mesafeler alındı, kanunlarda iyileştirmeler yapıldı ama toplumun zihninden bu engelli olan hususların, engellerin kalkması lazım çünkü şöyle bir şey var: Bu insanların hâli vakti çok yerinde olabilir, çok iyi imkânlara sahip olabilirler veya ailelerin imkânları olabilir, bu ayrı ama bu kardeşlerimizin, bu insanların dünyanın her tarafında aynı şekilde olması lazım, toplumun içinde bir görev yapmaları lazım. Yani benim bir görevim var, işte ben bu görevi yapıyorum, öbür insan da başka bir görev yapıyor. Dolayısıyla topluma, aileme bir katkıda bulunuyorum. Bu zihniyetin yerleşmesi son derece mühim yani başkalarının yardımı, ianesi veya hiç ihtiyaç duymaması, olabilir bunlar ama topluma bir katkı sağlaması son derece mühimdir. Tabii, çeşitli engelli kardeşlerimiz var yani bir kısmının zihni çok berrak, belki fiziki yapıdan kaynaklanıyor, bir kısmının başka bir kısım sıkıntıları var. Burada annelerin çektiği sıkıntılar, ızdıraplar... Babalarınki, annelerinki daha çok doğrusu. Daha küçük yaştan itibaren olmuşsa bunların eğitimi, hayata kazandırılması, vesairesi; hem o insan kendi hayatını yaşıyor, kendi sıkıntılarıyla karşılaşıyor çocukluğundan itibaren, bir de ailesi bu işlerle ilgili olarak çok büyük ızdıraplar çekiyor. Ve bu insanların aynı zamanda, mesela okumasında, eğitim hayatına iştirak etmesinde bir problem yok; bir de eğitim camiasında çektiikleri sıkıntılar var yani anaokulundan tut, ilkokul, ortaokul, her kademe, üniversite falan... Hem bunlara bakış noktasında da bir iyileştirme gerekiyor. Toplumun hep birlikte bir empati yapması gerektiğine inanıyorum. İnşallah, bu kurulacak olan komisyonun, Sayın Başkanım, bu hususta bu gelişmelere ışık tutacağı inancımı taşıyorum.

Tekrar, gündeme getiren arkadaşlarımıza ve Komisyonumuza, sizlere teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Başkanım.

Sayın Mahmut Tanal...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, değerli basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Her insan bir engelli adaydır, her birimiz bir engelli adayız. Tabii, bu anlamda, öneriyi sunan arkadaşlarımıza teşekkür ederim ama bunun, bizim Komisyonumuzun da düzenleyeceği bu raporun mümkün olduğunca dosyalar içerisinde, raflarda kalmasını istihdam ediyorum. Çünkü mevcut olan sistem içerisinde -evet, deniliyor ama- bir insan hakları bakanlığı yok yani bir engelli hakları bakanlığı yok. Nüfusumuzun 12 milyonu... Zaten aşağı yukarı bu da, hep tahmin ediliyor. Ancak bu konuda net bir veri yok elimizde, "tahminen" deniliyor. Bu demek ki, çok fazla, ciddi olarak sorunun üzerine eğilinmediğinin bir göstergesi. Bu sefer, mümkünse tabii, alt komisyondaki arkadaşlarımızdan istihdamımız, net bu rakamı da ortaya bir çıkarmak lazım; net rakamı nedir bu engelli arkadaşlarımızın?

İki: Erişimle ilgili... Bu lambayı, şu anda mevcut olan yerde bu lambanın eğer ömrü dolarsa, değiştirmeye kalkarsak oraya biz elektrikçi de çağırsak lambayı değiştiremeyiz. Neden? Bir merdiven veya bir sandalye, bir şey getirip üstüne çıkmak lazım. Bir merdiven veya basamak getiremezsek eğer onu değiştiremiyorsak, ona erişemiyorsak, demek ki biz de bir engelliyiz çünkü ona

ulaşamıyor. Engelli arkadaşlarımıza da ulaşmak istedikleri yerlere ulaşamadıkları için “engelli” deniliyor yani aslında o arkadaşlarımızın bizden bu ampulü değiştirme örneği açısından hiçbir farkı yok. Çok ciddi bir olay.

Bu açıdan, kamu kurumlarında ve özel iş yerlerinde getirilen yüzde 4, yüzde 3 kontenjan, bugüne kadar hep bu arkadaşlarımıza getirilen bu kontenjan alanları boş ve onların yerine başka insanlar çalıştırılıyor. Aslında takdir edersiniz Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu, görevin kötüye kullanılmasıdır çünkü o insanlara tahsis edilmiş, ayrı bir ayrıcalık tanınmış olan bir alan. Bu alanların üzerinde de durulmasında yarar var.

Bir başka sorun: Engelli öğretmen arkadaşlarımız var. E, bu engelli öğretmen arkadaşlarımızı bekleyen engelli öğrenciler de var. Ataması yapılmıyor. Yani bu arkadaşlara hem diploma verdik, “Evet, siz engelli öğretmensiniz.” diyoruz ama engelli öğretmen atamasını yapmıyoruz. Yani bu alanlar üzerinde, gerek mühendisi gerek hukukçusu, öğretmeni erişimle ilgili... Sanatçılarımız var mesela, engelli sanatçılarımızı sözleşmeli kadro yapıyoruz. Bunları devlet kadrosuna niçin almıyoruz? Bildiğim kadarıyla, engelli sanatçı kadromuz devlet memurları açısından çok sayılı ve sınırlı, çoğunu sözleşmeli yapıyoruz. Bu da bir ayrımcılıktır, hakikaten kötü bir ayrımcılıktır.

Bu anlamda, düzenlenecek olan bu raporun inşallah amacına ulaşmasını temenni ediyorum. Hatta Sayın Başkan ve değerli milletvekilleri, şu öncülüğü de yapabilirsek çok iyi olur: Bir engelliler bakanlığını kursak... Bununla ilgili ben bir çalışma yapıyorum, bir kanun çalışması yapıyorum. Olmazsa, tabii, biz veriyoruz, hani reddediyorsunuz ya -hani nasıl organ nakliyle ilgili, organ bağışıyla ilgili- bunu ben hazırlayayım, sizler imzalayın, bari siz verin, bunu kanunlaştırın, bir engelliler bakanlığı kurulsun. Yani bu anlamda gerçekten çok yararlı olur çünkü “12 milyon engelli” diyoruz, anne ve babayla birlikte bu nüfus bizim toplumumuzun aşağı yukarı 1/4’üne veya 1/3’üne tekabül ediyor yakınlarıyla birlikte. Yani bu sorunlar yumağı çok önemli, bu anlamda engelliler bakanlığının kurulmasına da ihtiyaç var. Hani, öyle diyorsunuz ama bizim bir milletvekilimiz geçmiş dönemde İsviçre’ye gidiyor, “Ya sizde deniz yok, Denizcilik Bakanlığı var.” diyor, bir İsviçreli kalkıyor, diyor ki: “Türkiye’de adalet yok, Adalet Bakanlığı var.” Yani şimdi böyle örneklerle...

HAMZA DAĞ (İzmir) – Çok eski bir örnek ama geçen sene falan değil, on beş yıl...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Yani netice itibarıyla engellilerin hakikaten bu sorunlarıyla ilgili...

İHSAN ŞENER (Ordu) – İsviçre’de deniz yok ki...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Orada olmaması demek burada engelliler bakanlığının kurulmamasının gerekçesi olamaz, engelli olmamasının gerekçesi olamaz değerli arkadaşlar, olayı başka mecraya çekmeyelim. Biz, engellilerin sorunlarını düşünüyoruz.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Mahmut Hocam, politika yapmayalım.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Peki, teşekkür ederim arkadaşlar.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Mahmut Bey.

Sayın Naci Bostancı...

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Çok teşekkürler.

Timur’un ismi “Timurleng”ti, aksak Timur; Borges’in gözleri kördü, büyük bir yazardır; gözleri kör bir başka adam Cemil Meriç’tir, Türkiye’nin yüz akı bir aydıdır; gözleri görmeyen bir başkası Âşık Veysel’dir, büyük bir ozandır; kulakları sağır olan Beethoven büyük bir bestecidir, sağırken 9. Senfoni’yi yapmıştır; 1889’da “Yıldızlı Gece” isimli resmi yapan Van Gogh akıl hastanesindeydi, deliydi. Aslında “engelli” dediğimiz insanların insanlığa yapmış olduğu katkıları sıralamaya kalksak benim şu girizgâhımın ardından gelecek birçok husus vardır. Biraz önce Mahmut Bey dedi, hakikaten “engelli” dediğimizde “Kim engelli?” sorusu da mühim. Normal hâlde, olağan hâlde medeniyetle, civitas’la çok bağlantısı olmayan insanlar engellilere karşı bir aşağılama diline sahiptirler. Bizim dilimizde de vardır: “Körle yatan şaşş kalker.” Aslında böyle sıralamaya kalksak engellilere yönelik birçok aşağılama vardır, bunlarla da yüzleşmek lazım. Nasıl, insan olmak medeniyetle alakalı bir işse, çabayla ilgiliyse, dürtülerin, güdülerin ötesinde bir işse, engellileri de toplumun olağan vatandaşı hâline getirmek özel bir çabayı gerektiriyor tıpkı insan olmak gibi. Bizim bu çabayı göstermemiz lazım.

“Engelli” deyince muhakkak, burada, kimin engelli olduğu sorusuyla bağlantılı olarak bir küçük hikâye anlatmam lazım. Londra malum çok sisli bir şehirdir, sis bastırıldığında insanlar yollarını bulamazlar. Böyle, sisin bastırıldığı bir vakitte bir genç kadın yolunu kaybetmiş, her zaman bildiği metropolün o geniş caddeleri bu defa yol göstermez hâle gelmiş; bir randevuya yetişmesi lazım, gergin, sinirli “Kimse yok mu bana yardım edecek?” diye bağırırken bir adam yaklaşmış, “Buyurun Hanımefendi, ben yardım edeyim.” demiş. “Benim filan yere gitmem lazım ama yönümü göremiyorum.” demiş. “Buyurun, koluma girin, ben sizi götüreyim.” demiş. Kadın

girmiş adamın koluna ve adam tık tık tık tık, o sisin içerisinde kadını istediği yere götürmüş. Kadın demiş ki: “Siz bu siste nasıl görüyorsunuz?” “Hanımefendi, ben görmüyorum, körüm.” demiş. Bazen sisler içerisinde yol bulmak için de başka gözleri açık olan insanlara toplumun ihtiyacı vardır. İranlıların önemli bir sözü var: “Benî Âdem azayı yek digerend.” “Her bir insan diğerinin uzvu gibidir.” Böyle baktığımızda bizim kör yanlarımızı göze çevirecek, eksik yanlarımızı tamamlayacak bütün insanlara ihtiyacımız olduğunu düşünüyorum. Çok güzel anekdotlar, çok güzel olaylar vardır hakikaten bize bunu öğreten. Buna ilişkin, belki bir literatür çalışması da bu bağlamda düşünülebilir.

Çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Biz teşekkür ederiz.

Sayın Mehmet Metiner...

MEHMET METİNER (Adıyaman) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Naci Hoca'yı dinlerken çok etkilendim çünkü ben de bir engelli kız babasıyım. Hiç aklımdan ucuna gelmezdi günün birinde çocuklarımdan birinin engelli olabileceği ama Sayın Tanal'ın da dediği gibi, her insan engelli olmaya aday. Onun için bu sıkıntıyı biliyorum, yaşayanlardan biriyim. Ben, bütün partili arkadaşlara teşekkür ediyorum, bu, insani bir duyarlılık. Bugünün mehabetini bozmamız gerekiyor, siyaset yapmamamız gerekiyor, polemik yapmamamız gerekiyor.

Her iki konu da çok önemli yani hem Hozat'la ilgili hem engellilerle ilgili. Levent Gök çok anlamlı bir şey söyledi, gerçekten, engelsiz olanlar engellileri düşünerek sosyal alanı tanzim etmiyorlar. Yani ben evladımdan biliyorum, hukuk 3'üncü sınıfta okuyor. Hazırlık sınıfının sonundayken beyin kanaması geçirdi ve sağ tarafı tamamen çöktü, şu an sağ kolunu kullanamıyor, sağ ayağındaki başparmağındaki spastikler çözülmediği için yürümekte bir şekilde zorlanıyor ama bir yandan da üniversitede okuyor yani hukuk 3'üncü sınıfta okuyor Çankaya Üniversitesinde. Yani orada asansör yok, tırabzanlara tırmanarak çıkıyor, tabii zorlanarak çıkıyor ama sadece sol elini kullandığı için, bu sefer inerken tutunabileceği bir yer yok ve biz bu sorunu çözemedik. Çözemedik çünkü o şekilde düşünülmemiş. Havaalanlarımızda da öyle yani engelli vatandaşlarımız düşünülerek havaalanlarındaki düzenlemeler yapılmamış.

Ben, komisyon oluşturulduktan sonra bu meselelerin enikonu araştırılacağını varsaydığım için, böyle, çok ayrıntılı öneriler sunmaktan yana değilim ama havaalanlarından okullara varıncaya kadar sosyal hayatın bu şekilde...

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Parlamento binası da öyle.

MEHMET METİNER (Adıyaman) – Evet yani Parlamento binası da öyle.

Yani sanki hep sağlıklı insanlar... İşte, ben, Abdurrahim Akdağ Kardeşimizin dilekçesinde de gözlemledim, kanun maddelerimiz bile -tırnak içinde- özürsüz. Bunu hangi engelsiz kaleme almışsa kendisi herhâlde engelli bir... Yani “özürsüz” kelimesini kullanıyor, bu çok özürsüz bir yaklaşım. Çok şükür ki, bu dilden kurtulduk.

Belediyelerimize çok işler düşüyor, Hükümetimize çok büyük işler düşüyor. Bu konu çok önemli, hepimizi ilgilendiren bir konu. Ben, komisyonumuzun çok faydalı olacağına inanıyorum ama bu medya desteği çok önemli yani bu konuda Levent Gök'e katılıyorum. Sırf rapor düzenlemekle, öneriler paketi sunmakla olmuyor bu. Siyasal iktidarı harekete geçirecek, belediyeleri harekete geçirecek bir medya desteğine ihtiyacımız var. Komisyon bu medya desteğiyle böyle bir anlamlı çaba yürütürse çok çok yararlı olur, ben de bir engelli kız babası olarak size minnettar kalırım.

Çok teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Biz teşekkür ediyoruz.

Sayın Ülker Güzel...

ÜLKER GÜZEL (Ankara) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlarım; aslında kurulduğumuz günden beri galiba en anlamlı ve bizi manen, bedenen, ruhen en güzel noktada birleştiren bir toplantı yapıyoruz. Bunun huzuru ve gururu içinde hepimize teşekkür ediyorum.

Hayata hepimiz insan olarak geliyoruz, hepimiz Allah'ın bir kuluyuz ama yaşama mücadelesi hepimize bambaşka kapılar arkasında mücadeleyi gerektiriyor. Neticede, yaşamak zaten bir mücadele ama bir yerde, bu mücadeleyi yaparken devletimizin, milletimizin, daha doğrusu, idare edenlerin getirmiş olduğu kuralları uygulamak da, uygulatmak da bizim bir vazifemizdir diye düşünüyorum.

Ayrıca, engelli çocuklara sahip olan ailelerin bilgi birikimlerini, bakış açılarını genişletmek de vazifemiz içinde yer almalıdır diye düşünüyorum çünkü öyle rahatsızlıklar, öyle hastalıklar vardır ki, ailenin kültürü, bilgisi eğer dışa açık, araştırmaya dönük değilse ve o cesaret yoksa kendilerinde, o çocuk belki tedavi edilebilir noktadaydı ama önü açılmamıştı; bir de böyle noktalar da var. Yani bu o

kadar mükemmel bir alt komisyon olur ki diye düşünüyorum, toplumumuzda gerçekten var olup yapılamayan, düzeltilmesi için hükümler getirilip gerçekleştirilemeyen ve değişen modern teknolojinin, tıbbın içinde bazı noktalara erişmeyi de sağlayacak, yol gösterecek bir komisyon olacağını düşünüyorum ve hepinize teşekkürlerimle saygılarımı sunuyorum.

BAŞKAN – Ülker Hanım, biz teşekkür ederiz.

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Zamanınızı almayacağım, iki cümle kullanmak istiyorum.

BAŞKAN – Yusuf Bey, buyurun.

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Arkadaşlar, demin hem istatistiki meselelerden bahsedildi... Şunu söyleyeyim: Geçmişte gerçekten, mesela Osmanlı Devleti'nde her bir kazada "tahrir" adını verdiğimiz bir il sayımı yapılmış, insanların baba adlarıyla birlikte kendileri yazılmış ama burada en önemli şey ne biliyor musunuz? "Âmâ" yazılmış altına, "malul" yazılmış yani "bir eksiği olan insan" anlamında bizim "engelli" dediğimiz insanlar yazılmış, "pirifâni" adı altında da çok yaşlı insanların kaydı düşmüş oraya ve bunlar vergilerden muaf tutulmuşlar Osmanlı Devleti'nde. Bakın, biz Türkiye Cumhuriyeti'yiz, modern bir dönemdeyiz. Osmanlı bunu yapabilmiş. Yani "sosyal devlet" dediğimiz devlet aslında "asıl, devlete muhtaç olan insanlara yardım elini uzatan devlet" demektir, "onların yanında olan devlet" demektir. Mesela alt komisyonumuz şu engellilik yüzdelerini göz önünden çıkarsın, bunları devlet vergilerden muaf tutsun mesela. Bunlar yapılabilir. Ve işte biraz önce de söylediğimiz gibi, arkadaşlarımız, bu işin içinde bizzat yaşayan insanlar alt komisyonda yer alsın ki eksikleri daha iyi görecektir. Bu gerçekten bir insani meseledir. İnsan Hakları Komisyonuyuz ama bütün hepimizin, hiç şüphem yoktur ki, insan ve insana verilen değer konusunda en küçük bir yanlış hareketleri olmaz. Dolayısıyla, bunu gerçekten ele alıyorsak tarihe bir nokta düşelim lütfen.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Hocam.

Sayın İhsan Şener...

İHSAN ŞENER (Ordu) – Sayın Başkanım, değerli arkadaşlar; ben de gerçekten bütün arkadaşların mutabık olduğu, böyle, insana dair bir alt komisyon kurulmasından dolayı, tekliflerden dolayı mutluluğumu ifade etmek istiyorum.

Başbakanlığa bağlı Özürlüler İdaresi Başkanlığı vardı yıllardır, 1987'de kurulmuştu zannediyorum. Bir yıl önce bu, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı kurulduğunda yine oraya ismi değişmeden intikal etti Özürlü ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğü olarak. Bence alt komisyonun ödevlerinden bir tanesinin bu olması lazım ki en azından isimden de başlanması lazım yani.

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – İsmi değiştirelim.

İHSAN ŞENER (Ordu) – Tabii yani "engelli ve yaşlı hizmetleri" olabilir, bu yapılabilir.

Bundan daha ziyade bir şey: 2 samimi dost yolda yürüyorlar. Çok yakın gördükleri bir arkadaşın sarhoş olduğunu görüyorlar. Yerde çamur içinde yatıyor, sarhoş, iyice kendinden geçmiş. Birisi diyor ki: "Ya, ben arkadaşımın böyle bir sonuç beklemezdim yani bu hâl yakışacak bir durum değil bu arkadaşımıza." Öbürü de şöyle söylüyor: "İnsanların hatalarının tamamı içki içmek gibi kendini belirtir durumda olsa sonuçlarıyla ilgili olarak yani bir hata ettiğinde o insan üzerinde belli olsa sokaklar sarhoştan geçilmez." Şimdi, engelli olarak gördüğümüz insanların gözle görülür eksiğini fark ederek bunu söylüyoruz ama aslında -birazcık Ertuğrul Bey değindi- zihinsel anlamda özürüllük daha sonuçları vahim bir süreçtir. Yani engel, insanların bazen kafasında oluyor. O engellileri fark etmemek, onların ihtiyaçlarına çözüm üretecek mekanizmaları oluşturmamak daha büyük bir engel aslında. Levent Bey değindi işte, mevzuatta yenileşmeler yapıldı ama uygulamada birtakım sıkıntılar oluyor. Bunların pek çoğu imkânlarla izah edilebilir ama pek çoğu da maddi imkânlarla bahane üretilmeyecek cinsten şeyler. Mutlaka bunun öne çekilmesi, bunların fark edilmesi önemli.

Yaklaşık beş yıldır zannediyorum, engelli insanların bakımıyla ilgili, sosyal devlet anlayışı içinde evlere bakım ücreti veriliyor. Eğer bir engellisine insan evde bakıyorsa ona devlet destek oluyor maddi olarak. Önceden bir köşede belki -tırnak içinde söylüyorum- ölümü gözlenen insanların "Nasıl yaşatabiliriz?" sorusuyla karşılık bulduğunu görüyoruz, o eve bir yaşama sevinci girdiğini görüyoruz yani engelliden kaynaklı olarak ailede maddi rahatlığın ailenin mutluluğuna ve özürüllü insanın da değer bulmasına, engelli insanın da değer bulmasına sebep olduğunu görüyoruz. Sosyal devletin böyle sonuçları doğuracak hamleler ve projeler üretmesi lazım. Ben gerçekten Hükümetimizi bu anlamda kutluyorum. Kendi ilimden bir örnek vereyim: 5 bine yakın özürüllü, engelli vatandaşın, bakıma muhtaç vatandaşın evde bakımına ailesi katkıda bulunuyor diye devlet ona destek veriyor. Bu çok önemli bir şeydir. Bundan önce de bunlar vardı yani 5 bin insan daha önce yok muydu? Hiç şüphesiz vardı ama bunları fark etmek, bunları tespit etmek, bunlarla ilgili projeler üretip onların engellerini en azından maddi imkânlarla ortadan kaldırmaya çalışmak, çaba göstermek önemli bir süreçtir.

Ben bu komisyon çalışmaları neticesinde bu tür projelerin inşallah hükümetler nezdinde daha da aktif hâle geleceğini düşünüyorum, faydalı bir çalışma olacağını düşünüyorum. Arkadaşlarımızın hepsine teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Biz teşekkür ederiz.

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – İhsan Bey, orada bir sıkıntı yaşanıyor yalnız. Ne oluyor biliyor musunuz? Birisi çalışmaya başlarsa, o engelli için verilen maaş var ya onu toptan geri istiyorlar. Onların tekrar gözden geçirilip düzene sokulması lazım. Böyle sıkıntılar var.

İHSAN ŞENER (Ordu) – Sıkıntılar uygulamada olursa aşılır.

BAŞKAN – Şimdi değerli arkadaşlar, hakikaten çok güzel sözler söylediniz, ifadelerde bulundunuz; hepimizi tebrik ediyorum. Gerçekten, Komisyonumuzun ender ittifak ettiği konulardan bir tanesi oldu galiba.

Dolayısıyla, daha fazla gecikmeye mahal vermeden bir an önce, engelli haklarıyla ilgili bir alt komisyon kurulması hususunu oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

HAMZA DAĞ (İzmir) – Keşke “oy birliği” deseydiniz.

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Oy birliğiyle...

BAŞKAN – Oy birliğiyle tabii kabul edildi.

Şimdi bu konuda üye vermesini istiyorum grupların.

Değerli arkadaşlar, şimdi şu var: Hakikaten İç Tüzük’te bu sayı meselesi bizi biraz zorluyor.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sınırsız yapın bence.

BAŞKAN – Sınırsız yapmayalım çünkü toplanmakta ve çalışmakta biraz güçlük çekiyor çünkü araziye gidiyor, burada sayısı sorun oluyor falan.

7 kişiden yaparsak 4 AK PARTİ’ye, 1 CHP’ye, 1 MHP’ye, 1 BDP’ye, her partiye üye düşmüş oluyor ve minimum oranı tutturmuş oluyoruz. Bunu 9’a da çıkarabiliriz ama bu sefer, 9’a çıkardığımızda da hakikaten toplanma sorunlu oluyor. 7 kişi makul gibime geliyor. Dolayısıyla her partiden de birer tane mutlaka temsilci de oluyor ve aynı zamanda sayıyı, bu oranı da tutturmuş oluyoruz yani İç Tüzük’teki bu oranı tutturmuş oluyoruz. Bence bunu 7 kişiden oluşturalım.

O zaman şimdi sizden üye istiyorum.

Levent Bey...

LEVENT GÖK (Ankara) – Biz Ankara Milletvekilimiz Sayın Sinan Aygün’ün olmasını öneriyoruz.

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Mustafa Erdem Hocamız olsun.

BAŞKAN – BDP’den kimi öneriyorsunuz Ertuğrul Bey?

ERTUĞRUL KÜRKCÜ (Mersin) – Malum...

BAŞKAN – AK PARTİ’den Abdurrahim Akdağ, Sayın Ülker Güzel, Sayın Mehmet Kerim Yıldız, Sayın Oya Eronat. Yani 2 tane bayan olmasında fayda var bu biraz ince bir konu, onun için.

Bir daha tekrarlıyorum arkadaşlar, alt komisyonumuz şu sayın üyelerimizden oluşmuştur: Sayın Abdurrahim Akdağ, Sayın Ülker Güzel, Sayın Mehmet Kerim Yıldız, Sayın Oya Eronat, Sayın Sinan Aygün, Sayın Mustafa Erdem, Sayın Ertuğrul Kürkcü. Toplantıdan sonra arkadaşlarımız dağılmadan hemen, seri bir şekilde başkanlarını seçerlerse iyi olur, çalışmalarımıza bir an evvel başlamış oluruz.

Şimdi diğer gündem maddemize geçiyoruz.

Tunceli ili Hozat ilçesindeki fişleme iddialarını incelemek üzere bir alt komisyon kurulmasına yönelik önerenin görüşülmesine başlıyoruz.

Bu konuda söz almak isteyen? Yok.

O zaman arkadaşlar, bunu da oylarınıza sunuyorum.

Tunceli ili Hozat ilçesindeki fişleme iddialarını incelemek üzere bir alt komisyon kurulması hususunu oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Oy birliğiyle kabul edilmiştir.

Şimdi yine aynı oranda gruplarımızdan üye isteyeceğim.

Levent Bey...

LEVENT GÖK (Ankara) – Sezgin Bey’i önerge sahibi olarak...

BAŞKAN – Şöyle de yapabiliriz: Yani eğer...

Ertuğrul Bey, katılmak istiyor musunuz?

ERTUĞRUL KÜRKCÜ (Mersin) – İstiyoruz Hocam, çaresizce istiyoruz.

BAŞKAN – Tamam.

Değerli Hocam...

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Ben kendimi...

BAŞKAN – Siz kendiniz gidin oraya çünkü sizin çok çalışmanız var, Tunceli'yi bir kez daha görün.

AK PARTİ'den Sayın Mehmet Metiner, Sayın Ahmet Salih Dal, Sayın Hamza Dağ, Sayın Kerim Özkul.

Bir daha okuyorum: Sayın Mehmet Metiner, Sayın Ahmet Salih Dal, Sayın Hamza Dağ, Sayın Kerim Özkul, Sayın Sezgin Tanrıkulu, Sayın Yusuf Halaçoğlu, Sayın Ertuğrul Kürkcü.

Alt komisyonumuzun üyeleri de bu şekilde teşekkür etmiştir.

Böylece gündem maddelerimizi geçtik ve gündemimizi artık gerçekleştirmiş bulunmaktayız.

Dolayısıyla, başkaca söz yoksa toplantıyı kapatıyorum.

Teşekkür ediyoruz arkadaşlar.

Kapanma Saati: 12.00